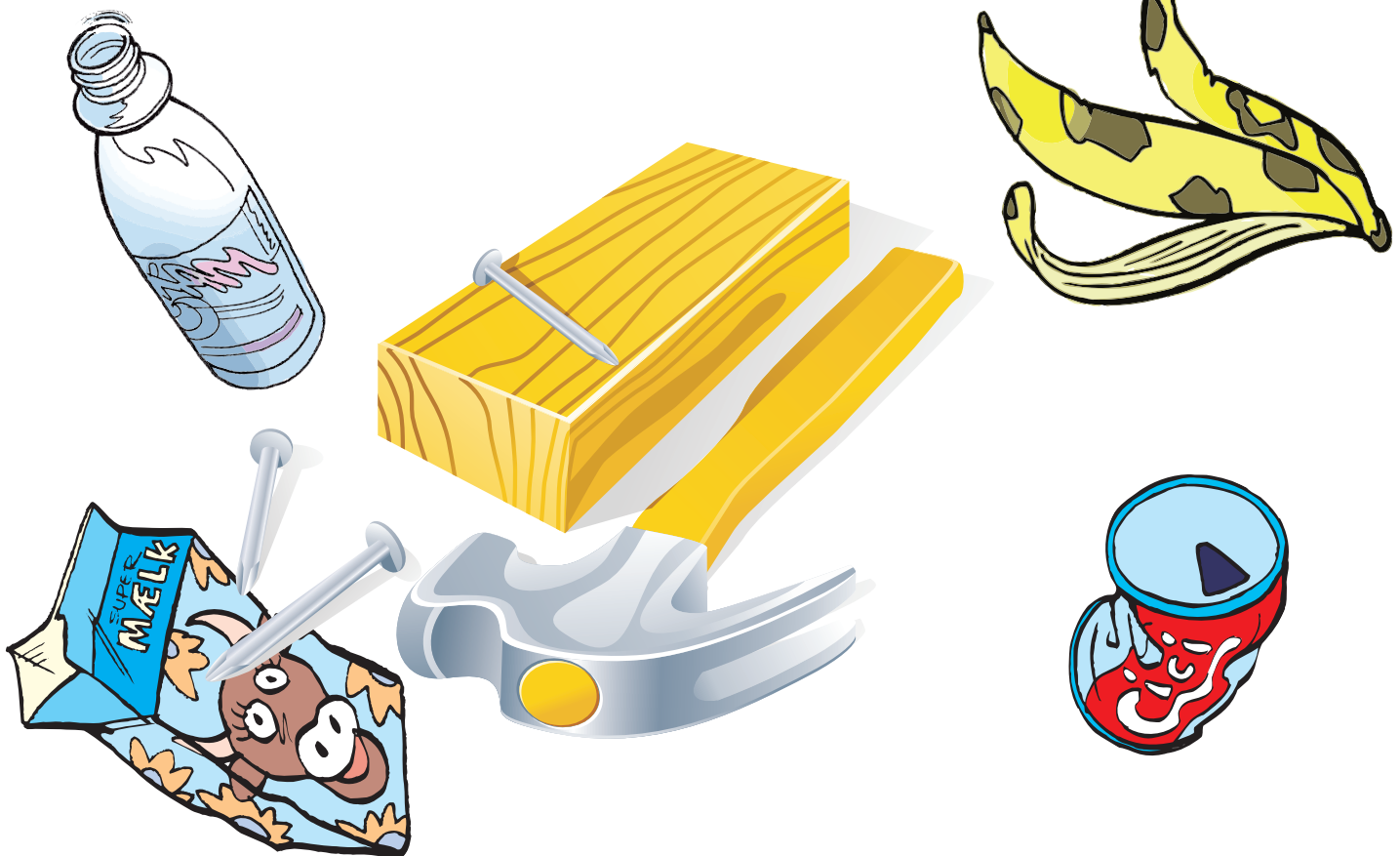

NEDBRYDNING AF AFFALD

ALT PÅ ET BRÆT

Find forskelligt affald: Fx bananskræl, en dåse, et stykke plastik, et cigaret-skod, et stykke papir og andet.

Tag et stykke træ og bank et søm eller skru en skrue gennem hvert stykke affald. I kan placere affaldet i den rækkefølge, som børnene tror, de nedbrydes – eller blot æstetisk. Hæng brættet op uden for klassen, så I kan se den. Alternativt kan I også grave brættet ned og grave det op hver måned for at kigge på det og se nedbrydningen. I kan også have to identiske affaldsbræt – et gravet ned og et hængt op. Her kan der komme en god snak om, hvorfor materialer nedbrydes forskelligt i luft og jord.

MILLIONÅRS-SNOREN

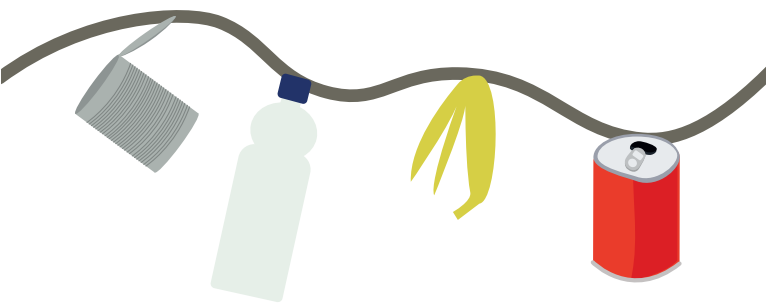
I kan også lave en tidslinje. Læg en lang snor ud som en tidslinje - eller tegn med kridt i skolegården. Snoren eller kridtstregen må gerne være lang, fx 25-30 meter. Den første meter deles ind i måneder og repræsenterer et år. Derefter springer man i tidsinddelingen - vælg fx, at 25 cm er et år. Når tidslinjen repræsenterer 50 år, så kan man springe i tidsintervallet igen: Fx 100 år pr. 25 cm eller 1000 år pr. 25 cm indtil tidslinjen repræsenterer 1 million år - den kan selvfølgelig også være kortere.

Markér tidsintervallerne på snoren med manillamærker, laminerede papirstykker eller skriv det med kridt, hvis I er i gården. Tidsintervallerne gør, at I kan se, hvor langt ude i fremtiden I er, når I går ned langs tidssnoren.

Nu kan I gå til tidslinjen på flere måder. Affaldet kan naturligvis være udlagt hele vejen ned, og I kan fx gå langsommere og langsommere ned langs linjen for at illustrere, hvor lang tid naturen er om at nedbryde.

I kan I grupper også lægge affaldet rigtigt ud, og så skal den anden gruppe tjekke, om det passer. I kan også med vilje lave tre fejl, som de andre skal finde.

I kan også lave en slags gå-kimsleg. Her har I bind for øjnene eller står med ryggen til, når affaldet lægges ud. Så har I hver fx 1-2 minutter til at gå ned og eventuelt tilbage langs tidslinjen. I skal så stå med ryggen til tidslinjen og fortælle, hvad der lå, og hvis det skal være ekstra svært, hvad der lå ved hvilket årstal. Arbejd gerne to og to sammen, en løser opgaven og en kontrollerer.

FØL DIG FREM I TIDEN

I kan også binde snor mellem fx træer og lygtepæle. Bind forskellige typer affald på i den rigtige rækkefølge - fx æble-banan-papir-ispind-malet træ-batterier-plastflaske-dåse-glas. Giv hinanden bind for øjnene, og gå ruten, mens I føler jer frem. I kan gå to og to sammen, en med bind for øjnene og en uden, der fortæller, om der mærkes rigtigt.

Nedbrydningstider for affald

Børn og voksne bliver ofte overraskede, når de hører, hvor lang tid affald bliver liggende i naturen, hvis vi ikke samler det op:

Appelsin- og bananskræller	2-5 uger
Aviser	3-12 måneder
Cigaretskod	1-5 år
Tyggegummi	5 år
Malet træ	13 år
Materiale af nylon	30-40 år
Aluminiumsdåser	10-500 år
Plastikposer	100-1000 år
Glasflasker	4000-100.000.000 år

Kilde: Institut for miljøvurdering

